

DOSTOPNOST GRADIV IN STORITEV

**Knjižnica slepih in slabovidnih
Minke Skaberne**

Katarina Černe

Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije

- Podporno društvo slepih, ustanovljeno leta 1920
- Povezuje 9 medobčinskih društev: Ljubljana, Maribor, Celje, Kranj, Ptuj, Nova Gorica, Koper, Novo mesto, Murska Sobota
- Izvajanje socialnih in drugih programov ter drugih storitev (pomoč slepim slabovidnim otrokom, mladostnikom in njihovim svojcem, ohranjevanje zdravja, šport, mreža spremljevalcev, knjižnica, tiskarna, tehnični pripomočki ...)

Knjižnica slepih in slabovidnih Minke Skaberne

- Društvena oz. specialna knjižnica
- Prilagajanje gradiva v brajico in zvok
- Osebe z disleksijo in drugimi motnjami branja
- Omejeno članstvo → zdravniško potrdilo
- 2.700 članov → več kot 1/2 starejša od 65 let

Knjige v brajci & zvoku

- brajica = 1.644 naslovov
- zvok = 6.408 naslovov
- učb. & strokovno g. = 1.143 naslovov
- daisy = 351 naslovov

Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP)

48.a člen

- V korist invalidov, vključno z upravičenimi osebami iz 48.b člena tega zakona, je prosto reproduciranje, ki vključuje tudi nujno potrebne nevsebinske prilagoditve, distribuiranje in priobčitev javnosti objavljenih del, če je taka uporaba neposredno povezana z njihovo invalidnostjo in v obsegu, ki ga zahteva posamična oblika invalidnosti, in **ni namenjena doseganju posredne ali neposredne gospodarske koristi.**

48.b člen

- (1) Za upravičeno osebo se šteje oseba, ki:
 - 1. **je slepa**,
 - 2. **je slabovidna** in njene slabovidnosti ni mogoče izboljšati do te mere, da bi se omogočila vidna funkcija, ki bi bila primerljiva z vidno funkcijo osebe brez take motnje, in ki zaradi tega ne more brati del za upravičeno osebo v enaki meri kot oseba brez take motnje,
 - 3. **ima motnjo zaznavanja ali branja** in zaradi tega ne more brati del za upravičeno osebo v enaki meri kot oseba brez take motnje, ali
 - 4. **je zaradi telesne motnje drugače nezmožna držati knjigo** ali jo premikati ali osredotočiti ali premikati svojih oči v meri, ki je običajno sprejemljiva za branje.
- (2) Za delo za upravičeno osebo se šteje delo v obliki knjige, periodične publikacije, časopisa, revije ali drugega pisnega dela, zapisa, vključno z notnimi zapisi, in povezane ilustracije v katerem koli mediju, vključno z zvočno obliko, kot so zvočne knjige, in digitalnimi formati, ki je varovano z avtorsko ali sorodnimi pravicami in je bilo objavljeno ali drugače zakonito dostopno javnosti.
- (3) **Za izvod v dostopnem formatu** se šteje izvod dela za upravičeno osebo v drugačnem načinu ali obliki, ki upravičeni osebi daje dostop do tega dela za upravičeno osebo in upravičeni osebi omogoča, da do dela za upravičeno osebo dostopa enako učinkovito in z enako lahkoto kot osebe brez okvar ali motenj iz prvega odstavka tega člena.

Izgradnja knjižnične zbirke

Odvisni od uspeha na razpisu:

Leposlovje – FIHO, Ministrstvo za kulturo,

Učbeniki + strokovna literatura - Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Pogodba o koncesiji za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe...

- Ob prijavi se predloži seznam knjig
- Letno cca. 250 novitet v zvoku (leposlovje)
- Letno cca. 40 novitet v brajici

- 2 izvoda + arhivski

• Vključevanje v sistem COBISS

Izbirno iskanje Ukazno iskanje

Iskalni niz

* vse gradivo (+ e-viri)

POIŠČI

Knjižnice

“ *Poišči gradivo v skupnem katalogu slovenskih knjižnic. COBISS+ je namenjen vsem: raziskovalcem, učencem, dijakom, študentom, staršem, profesorjem, upokojujencem ... Več informacij ...* ”

Danes podatke prispeva 609 slovenskih knjižnic:
361.374 knjig, 1.827.515 člankov, 138.259 revij, 127.662 CD-jev/DVD-jev ...

[Seznam vseh knjižnic](#) [Druge baze podatkov](#)

Dostop do storitev

- Ni članarine, zamudnine, opominov, nadomestila za poškodovano gradivo...
- Več načinov izposoje (osebno, preko pošte Slo (35. člen o brezplačnih poštnih storitvah), pošljejo nekoga drugega), EIS, Blinda

blinda

MOBILE AUDIO LIBRARY FOR THE BLIND AND PARTIALLY SIGHTED

- projekt osmih partnerskih organizacij iz Slovenije, Hrvaške in Nemčije
- Za registrirane uporabnike
- Ob registraciji je potrebno naložiti ustrezno dokumentacijo
- Mobilna aplikacija - za Android in iOS
- Knjige v slovenščini, nemščini in hrvaščini

Sodelovanje s splošnimi knjižnicami

- Priprava izobraževanj (regijski posveti)
- Podarjene zvočne knjige - ureditev avtorskih pravic za 3 knjige letno
- Priprava razstav
- Pošiljanje promocijskega materiala

**Knjižnica
slepih in slabovidnih**
Minke Skaberne

- Delovni čas:
 - Ponedeljek – petek 8.00 – 14.00
 - Sreda 8.00 – 16.00
- Tel. št.: 01 470 02 60
- E-pošta: knjiznica@zveza-slepih.si
- Kotnikova 32

HVALA!
